

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31.05.1966, sp. zn. 6 Cz 40/66, ECLI:CZ:NS:1966:6.CZ.40.1966.1

Číslo: 8/1967

Právní věta: Ujednání o výši mzdy obsažené v pracovní smlouvě, která není v souladu s platnými mzdovými předpisy, nebrání úspěšnému uplatnění nároku na vyplacení mzdy v rozsahu a za podmínek stanovených mzdovými předpisy. Z hlediska výše nároků na mzdu rozhoduje zásadně práce, kterou pracovník fakticky vykonává.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 31.05.1966

Spisová značka: 6 Cz 40/66

Číslo rozhodnutí: 8

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Mzda, Pracovní poměr

Předpisy: 244/1948 Sb. § 7

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce nastoupil dne 1. 1. 1961 u žalovaného podniku jako vedoucí energetik. V této funkci byl zařazen podle výnosu ministra spotřebního průmyslu ze dne 15. dubna 1958 č. 12-3.405/2-58, o platových poměrech pracovníků, do platové tarifní třídy T 9 s hrubým měsíčním platem ve výši 1760 Kčs a s možností přiznání roční prémie do výše 15 % základního měsíčního platu.

Po 1. 1. 1962 domáhal se žalobce zařazení do vyšší tarifní třídy, a to do třídy T 11 s hrubým měsíčním platem ve výši 2127 Kčs podle směrnic ministra spotřebního průmyslu č. 132/1961, platných od 1. 1. 1962; svůj požadavek odůvodňoval tím, že jeho pracovní náplň vedoucího energetika a současný výkon funkce podnikového vodohospodáře, jeho praxe i pracovní výkon takovéto mzdové zařazení opodstatňují.

Poněvadž žalovaný podnik neprovedl zařazení žalobce do vyšší tarifní třídy, ačkoliv se dohodou ze dne 24. 2. 1962 a účinnosti od 1. 7. 1962 k tomu zavázal, uplatnil žalobce žalobou podanou u okresního soudu v České Lípě nárok na zaplacení mzdové difference (tj. rozdílu mezi třídou T 9 a T 11) za rok 1962 ve výši 4608 Kčs. Okresní soud v České Lípě rozsudkem ze dne 10. 9. 1964 zavázal žalovaný podnik, aby zaplatil žalobci mzdovou diferencí za rok 1962 ve výši 4608 Kčs s přísl. Své rozhodnutí odůvodnil okresní soud v podstatě tím, že žalobce jako vedoucí energetik, vykonávající současně funkci vodohospodáře, měl být podle výnosu ministra spotřebního průmyslu č. 132/1961 zařazen do platové tarifní třídy T 11.

Krajský soud v Ústí nad Labem rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobu na zaplacení částky 4608 Kčs s přísl. zamítl. Podle názoru krajského soudu byla pro pracovní poměr žalobcův a nároky z něj vyplývající závazná především pracovní smlouva; smlouvy upravovala konkrétní pracovní poměr mezi účastníky v rámci mzdových předpisů, podle nichž podnik určoval svůj plán pracovních sil a plánoval jemu odpovídající mzdové fondy. Podle § 4 odst. 1 výnosu ministra spotřebního průmyslu č. 132/1961 určoval funkční místa a jejich počet vedoucí organizační jednotky a to tak, aby byl zajištěn plynulý chod podniku. Rozhodnutí o zařazení do vyšší tarifní třídy příslušelo vedoucímu organizační jednotky v součinnosti s odborovým orgánem. Dokud tímto způsobem vyšší tarifní třída nebyla přiznána, nevznikl žalobci nárok z ní vyplývající. Ani věcně se nejevil krajskému soudu nárok oprávněný. Krajský soud v tom směru uvedl, že žalobce ani netvrdil, že by byl při uzavření pracovní smlouvy nesprávně zařazen. Vyhláška č. 12-3405/2-58, která platila před shora uvedeným výnosem, ve vzorovém katalogu pracovních míst počítala s možnými funkcemi „vedoucí energetik“ a „energetik“ se zařazením do tarifní třídy T 10-12 a T 8-10, přičemž podnikům bylo ponecháno na úvaze, kterou z funkcí zřídí. V podniku velikosti žalovaného podniku vyhláška ukládala zařadit energetika do tarifních tříd T 9 nebo T 10 podle roční spotřeby energie a výkonu energetického zařízení. Žalovanému podniku nelze proto podle názoru krajského soudu vytknout, že žalobce i v roce 1962 odměňoval mzdou podle tarifní třídy T 9, neboť nový mzdový předpis na nárocích žalobce nic nezměnil.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že rozsudkem krajského soudu, pokud jím bylo rozhodnuto o žalobě na zaplacení mzdového nedoplatku za rok 1962 ve výši 4608 Kčs s přísl., byl porušen zákon a v tomto rozsahu tento rozsudek zrušil.

Z odůvodnění:

Výše mzdy se určuje podle předpisů vydaných státními orgány v dohodě s orgány Revolučního odborového hnutí. Tyto předpisy jsou závazné pro pracovníky i organizace. Ujednání stran, pokud je mzdové předpisy vůbec připouštějí, nemůže být se mzdovými předpisy v rozporu.

Ujednání, která by odporovala zákonu č. 244/1958 Sb. o státní mzdové politice, ve znění předpisů tento zákon pozměňujících a doplňujících, platných v době před účinností zákoníku práce, nebo mzdovým předpisům podle tohoto zákona vydaným, jsou od počátku neplatné a místo nich nastupuje plnění podle příslušných mzdových úprav (§ 7 odst. 2 zák. č. 244/1948 Sb.).

Na vyplacení mzdy v rozsahu a za podmínek stanovených mzdovými předpisy má pracovník právní nárok; ujednání o výši mzdy, obsažené v pracovní smlouvě, které není v souladu s platnými mzdovými předpisy, nebrání úspěšnému uplatnění tohoto nároku. Z hlediska výše nároků na mzdu rozhoduje pak zásadně práce, kterou pracovník fakticky vykonává.

Nárok žalobcův měl být proto posuzován podle mzdového předpisu platného v roce 1962, za nějž se nárok uplatňuje, to je podle výnosu min. spotřebního průmyslu č. 132/1961 - registrovaného ve Sbírce instrukcí min. spotřebního průmyslu ze dne 2. 11. 1961, částka 69/44, a to se zřetelem k pracím, které žalobce fakticky vykonával.

Otázka, zda žalobci příslušela v roce 1962 mzda ve vyšší tarifní třídě (T 10 nebo T 11, jak žalobce uplatnil v žalobě), měla být posouzena na základě spolehlivého zjištění, jaké práce žalobce u žalovaného podniku v roce 1962 skutečně vykonával. Zjištění povahy a rozsahu těchto prací je nezbytné pro řešení otázky, do jaké tarifní třídy měl být žalobce podle citovaného výnosu zařazen.

Pokud soud podle shora uvedených zásad nepostupoval, spočívá jeho rozhodnutí na neúplně zjištěném skutkovém stavu; tím došlo napadeným rozhodnutím v rozsahu shora uvedeném k porušení zákona v ustanoveních § 6, 120 a § 132 o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 zák. č. 244/1948

Sb.